

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО НЕКОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

КОНТРОЛЬОВАНИЙ
ПРИМІРНИК

Криворізький фаховий коледж
Державного некомерційного підприємства
«Державний університет «Київський авіаційний інститут»
перейменованій на Криворізький фаховий коледж
Національного університету
«Київський авіаційний інститут»
Наказ від 29.05.2026 № 53-од

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник коледжу

Анатолій АНДРУСЕВИЧ

2025 р.

Система менеджменту якості

ПОЛОЖЕННЯ
про факультатив

СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025

СХВАЛЕНО

педагогічною радою коледжу

від « 11 » 12 2025 р., протокол № 5

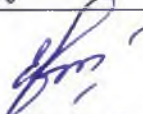
Введено в дію

наказом КРФК КАІ

від « 12 » 12 2025 р., № 148-од

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про факультатив	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 2 з 10	

УЗГОДЖЕННЯ:

	Підпис	Ініціал, прізвище	Посада	Дата
Розробник		Г. Даниліна	Заступник начальника коледжу з навчально-методичної роботи	09.12.25
Розробник		О. Осадча	Викладач циклової комісії комп'ютерних систем та мереж	09.12.25
Узгоджено		О. Гузь	Головний бухгалтер	10.12.25
Узгоджено		Я. Гринчук	Юрисконсульт	10.12.25
Узгоджено		Д. Власенков	Відповідальний з якості коледжу	10.12.25

Рівень документа – 2а

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

КОНТРОЛЬОВАНИЙ ПРИМІРНИК

Надруковано в єдиному екземплярі

Загальна кількість врахованих примірників - 0

У справу № _____

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про факультатив	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 3 з 10	

ЗМІСТ

<u>1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ</u>	4
<u>2 ФАКУЛЬТАТИВНІ ЗАНЯТТЯ</u>	4
<u>2.1 Порядок впровадження факультативних занять до освітнього процесу</u>	5
<u>2.2 Порядок оплати проведення факультативних занять та їх урахування при визначенні навчального навантаження</u>	6
<u>2.3 Визнання результатів відвідування факультативних занять</u>	7

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про факультатив	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 4 з 10	

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про факультатив (далі Положення) є внутрішнім нормативним документом Криворізького фахового коледжу Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (далі Коледж), який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг.

Проведення факультативу здійснюється відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 18.06.2021 № 686 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків видів навчальної, методичної, інноваційної, наукової, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти», Положення про Коледж, Положення про організацію освітнього процесу, наказів начальника Коледжу та цього Положення.

Факультатив (факультативне заняття) – вид навчального заняття під керівництвом або за участю викладача, що проводяться в аудиторіях (навчальних кабінетах) Коледжу, оснащених необхідними засобами навчання з метою поглиблення, вдосконалення та розширення наукових і прикладних знань та вмінь здобувачів освіти.

2 ФАКУЛЬТАТИВНІ ЗАНЯТТЯ

Для здобувачів освіти на основі базової середньої освіти на I-II курсах навчальна дисципліна «Фізичне виховання» включено до переліку базових предметів в обсязі 2 години на тиждень. Для здобувачів освіти III-IV курсів та тих, що вступили на навчання на основі повної загальної середньої освіти, заняття з фізичного виховання є обов'язковими і можуть включатися до ОПП з виділенням кредитів ЄКТС або як позакредитний освітній компонент.

Фізична культура шляхом проведення обов'язкових занять у закладах фахової передвищої освіти здійснюється відповідно до навчальних програм, затверджених у встановленому порядку (частина 4 статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт»).

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про факультатив	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 5 з 10	

Факультативне заняття – понадпрограмне аудиторне заняття. Основним завданням організації факультативних занять є поглиблення знань та вдосконалення практичних навичок здобувачів освіти.

Навчальний час на проведення факультативних занять не входить до загального обліку кредитів відповідної навчальної дисципліни.

2.1 Порядок впровадження факультативних занять до освітнього процесу

Обсяг годин на факультативні заняття відображено у робочому навчальному плані в окремому розділі: «Факультативні заняття». При цьому враховуються обмеження, а саме: не більше 4-х академічних годин на тиждень для кожної освітньої компоненти, для якої запроваджено факультатив.

Факультативні заняття проводяться за розкладом навчальних занять, як правило, в межах гранично допустимого аудиторного тижневого навантаження на здобувачів освіти, за виключенням навчальної дисципліни «Фізична культура», з якої до 2 год на тиждень не враховують під час визначення гранично допустимого тижневого навантаження здобувачів освіти (наказ МОН від 01.06.2018 № 570, ст. 26 закону України «Про фізичну культуру і спорт» [№ 3808-ХІІ від 24.12.93](#)).

Факультативні заняття проводяться згідно з робочою програмою відповідної навчальної дисципліни, для якої запроваджено факультатив.

Робоча програма визначає зміст, мету, завдання, очікувані результати навчання та сформовані компетентності.

Вимоги до структури, змісту й оформлення робочої програми навчальної дисципліни, порядок затвердження визначаються в [Положенні про навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни](#).

Проведення факультативних занять, які входять до ОПП з виділенням кредитів ЄКТС, фіксуються в Журналі обліку роботи академічної групи та викладачів, на сторінках, відведених для навчальної дисципліни, на підсилення якої використано зазначені години. А проведення факультативних занять, які є позакредитними освітнім компонентом фіксуються в Журналі обліку факультативних занять. Викладач, який проводить факультативні заняття, зобов'язаний регулярно заповнювати журнал факультативів, готуючи в ньому дату, тему заняття, відвідування здобувачів освіти.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про факультатив	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 6 з 10	

Контроль за проведенням факультативних занять здійснюють, у межах своїх повноважень, голова циклової комісії, завідувач відділення, навчальний відділ.

2.2 Порядок оплати проведення факультативних занять та їх урахування при визначенні навчального навантаження

Оплата праці викладачів за проведені факультативні заняття здійснюється відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 18.06.2021 № 686 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків видів навчальної, методичної, інноваційної, наукової, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти». Обсяг годин факультативних занять включається до загального обсягу навчального навантаження викладача (тарифікації) відповідно до кваліфікаційної категорії, педагогічного звання, стажу педагогічної роботи.

Час на проведення факультативних занять враховується в індивідуальному плані роботи викладача.

Можливе запрошення для проведення факультативних занять фахівців з інших закладів освіти, наукових інститутів, роботодавців, фахівців підприємств, установ, організацій на умовах сумісництва.

Проведення факультативу здійснюється на неприбутковій основі.

Проведення факультативу здійснюється за рахунок коштів, отриманих від здобувачів освіти згідно з кошторисом.

Кошти, отримані від проведення факультативу, акумулюються на спеціальному рахунку коледжу згідно з чинним законодавством. Кошти використовуються на поновлення матеріальної бази кабінетів, потреби коледжу та оплати праці викладачів.

Здобувачі освіти допускаються до факультативних занять після сплати коштів на рахунок коледжу і подання квитанції про сплату коштів.

Оплата праці викладачів за прочитані години здійснюється на підставі довідки про виконані години за підписом заступника начальника коледжу з навчально-методичної роботи та методиста з організації освітнього процесу згідно з кошторисом відповідно до кваліфікаційної категорії, педагогічного звання, стажу педагогічної роботи.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про факультатив	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 7 з 10	

2.3 Визнання результатів відвідування факультативних занять

Обсяг годин, відведених на факультативні заняття, не вноситься у додаток до диплома здобувача освіти.

За умови успішного завершення факультативу здобувачам освіти може надаватись окремий сертифікат про його вивчення та відповідний обсяг кредитів заноситься у залікову книжку на сторінку «Додаткові кредити, які накопичив здобувач освіти за іншими видами діяльності».

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про факультатив	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 8 з 10	

Ф 03-04

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ з/п	Ініціал, прізвище ознайомленої особи	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				

Система менеджменту якості
ПОЛОЖЕННЯ
про факультатив

Шифр
документа

СМЯ КРФК КАІ
П 03 – 01 – 2025

сторінка 9 з 10

Ф 03-05

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ запису	№ сторінки (пункту)	Тип запису*	Ініціал, прізвище особи, яка внесла зміни	Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
1	Підстава для запису:	Норми, КНД № 29.05.2026 N 371-09				
	1-10	змінено	І.Килишівська	[Signature]	29.05.2026	01.06.2026
2	Підстава для запису:					
3	Підстава для запису:					
4	Підстава для запису:					
5	Підстава для запису:					
6	Підстава для запису:					
7	Підстава для запису:					
8	Підстава для запису:					
9	Підстава для запису:					
10	Підстава для запису:					
11	Підстава для запису:					
12	Підстава для запису:					
13	Підстава для запису:					
14	Підстава для запису:					
15	Підстава для запису:					
16	Підстава для запису:					
17	Підстава для запису:					

* – установлені наступні типу записів: «змінено», «замінено», «введено», «анульовано».

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про факультатив	Шифр документа	СМЯ КРФК КАІ П 03 – 01 – 2025
		сторінка 10 з 10	

Ф 03-06

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

№ з/п	Дата проведення ревізії	Ініціал, прізвище особи, що проводить ревізію	Висновок проведення ревізії	Підпис особи, що провела ревізію
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				